

Bydgoszcz, 9 listopada 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.VIII.431.18.2018

**Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Stolnie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stolnie, Stolno 112, 86-212 Stolno, w dniach 12, 13, 14 września 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 582/18 z dnia 10 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 583/18 z dnia 10 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 584/18 z dnia 10 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

[Dowód akta kontroli, str. 1-3]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w roku 2016,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 20/2016 podjętym w dniu 26 lutego 2016 r. przez Wójta Gminy Stolno, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stolnie został wyznaczony, jako jednostka organizacyjna gminy do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zarządzeniem nr 21/2016 z dnia 26 lutego 2016 r. Wójt Gminy Stolno upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie, p. [REDAKTOWANE] do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy, Wójt Gminy Stolno upoważnił zarządzeniem nr 40/2016 z dnia 31 marca 2016 r. p. [REDAKTOWANE] do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych oraz do wydawania decyzji w tych sprawach.

[Dowód akta kontroli, str. 4-7]

Zarządzeniem nr 3/2016 z dnia 4 lipca 2016 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie zmienił regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie w związku z Uchwałą Rady Gminy Stolno Nr XIV/107/2016 z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie, ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195).

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami¹.

Oceny dokonano na podstawie skontrolowanych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych i wydanych decyzji, w tym zakresie oraz wykorzystania dotacji, w tym m.in na wdrożenie ustawy.

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał Gminie Stolno na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu *Rodzina 500+ w 2016 r.* kwotę 3.124.767 zł, w tym na wdrożenie ustawy 12.775 zł.

Na podstawie miesięcznego sprawozdania rzeczowo-finansowego dotyczącego realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych część II, Wojewoda przekazał Gminie Stolno dotację w kwocie 3.124.767,00 zł.

Celem ustalenia terminowości wypłat świadczeń wychowawczych, zespół kontrolny zwrócił się o informację dotyczącą przepływu środków pomiędzy Gminą, a Ośrodkiem. Wyjaśnienia udzieliła p. ██████████ Główny Księgowy „.....w ramach umowy ramowej zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Chełmnie na obsługę bankową budżetu Gminy Stolno i jej jednostek organizacyjnych..., bank prowadził rachunek skonsolidowany. Konsolidacja polega na automatycznym zasilaniu rachunku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wysokości wypłat dokonywanych w danym dniu środkami z rachunku budżetu Gminy, skutkiem tego rachunek GOPS zamyka się saldem zerowym...tj. środki niewykorzystane w danym dniu automatycznie zostają zwrócone na rachunek budżetu Gminy.” Środki z dotacji na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci były przekazywane w terminach i kwotach umożliwiających realizację ww. zadań. Urząd Gminy przekazał środki w kwocie 3.124.767 zł, z czego na koniec roku 2016 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł 10.921,28 zł (zwrotu dokonano 12 stycznia 2017 r.) tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

[Dowód akta kontroli, str. 121-122,124-125]

---

¹ Dokonana ocena została oparta o skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	3.052.839,10
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	29.288,22
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	5.262,12
4120	Składki na Fundusz Pracy	713,87
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	16.347,58
4300	Zakup usług pozostałych	7.735,10
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	820,35
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	839,38
Razem	X	3.113.845,72

[Dowód akta kontroli, str.121-122]

Należy stwierdzić, iż koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły mniej niż 2% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze, co jest zgodne z art. 52 ustawy o pomocy w wychowywaniu dzieci.

Przedłożone faktury Nr DSSA/FY16/03/0288 z dnia 31.03.2016 r. na kwotę 300 zł, 518/02/2016 z dnia 22.02.2016 r. na kwotę 389 zł nie zostały zadekretowane zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395). Pomimo braku dekretacji ww. faktury zostały zaksięgowane prawidłowo na koncie 130-852-85211-4700-00-szkolenia pracowników nie będących członkami KSC.

Faktura nr 507/2016 z dnia 07.03.2017 r. na kwotę 376,38 zł została zaksięgowana również prawidłowo na konto 130-852-85295-4210-04-zakup materiału i wyposażenia 500+, pomimo błędnego dekretu na dokumencie, który nie został skorygowany w trakcie księgowania.

Odnosząc się do powyższych faktur wyjaśnienia złożyły:

- p. ██████████ Główny Księgowy- „... przy zatwierdzaniu pod względem formalno-rachunkowym przez osoby upoważnione pominięto wskazanie klasyfikacji budżetowej, pod którą został zaewidencjonowany wydatek. Fakt ten nie został wychwycony przy akceptacji oraz przy wprowadzeniu do ewidencji księgowej.”

- p. ██████████ i p. ██████████ – „...zatwierdzały ww. faktury pod względem rachunkowym i merytorycznym, jednak nie zajmują się dekretacją faktur. Faktury bez dekretacji zostały przekazane do zaksięgowania.”

[Dowód akta kontroli, str. 94-97, 116-117, 126-128]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Stwierdzono, że dotacja na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w wysokości 12.775 zł. została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

Środki na wdrożenie ustawy w wyżej wymienionej kwocie zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji do obsługi świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str.44-65]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (K.Ba, K.Be, H.B, J.C, J.D, A.D, M.D, W.F, W.G, K.G, E.J, M.J, A.K, J.K, P.K, J.K, I.K, P.K, K.L, M.L, M.M E.M, M.N, A.P, K.P, B.S, K.S, I.S, M.S, D.W – w okresie zasiłkowym od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r.) o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że spełniały one wymogi formalne i były rzetelnie analizowane pod względem kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.).

Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym.

[Dowód akta kontroli, str. 37]

Jednakże w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych ustalono, iż wydawane decyzje administracyjne nie zawierały sformułowania o konieczności informowania, o wszelkich zmianach mających wpływ na wypłatę świadczenia wychowawczego zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. 2017 r. poz. 1851).

Pomimo braku informacji w uzasadnieniu decyzji, powyższy artykuł był wymieniany w podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych przez organ.

Objaśnień udzieliła p. ██████████ „*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stolnie wyjaśnia, iż w decyzji świadczenia wychowawczego art. 20 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, widnieje w podstawie prawnej, a winien być w uzasadnieniu.*”

[Dowód akta kontroli, str. 137,161,195, 219]

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

[Dowód akta kontroli, str. 137,161,195]

W dniu 10 września 2018 r. zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych, w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia wychowawcze w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych 488 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego 462,
- decyzji odmawiających prawo do świadczenia wychowawczego 26,
- decyzji przyznających świadczenie wychowawcze w formie rzeczowej 0.

[Dowód akta kontroli, str.34]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienie do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami.

[Dowód akta kontroli, str.37]

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świętami Bożego Narodzenia tj. 15 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 36]

Decyzją administracyjną nr GOPS.59.232.2016.KSi z dnia 11 maja 2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla p. P.K. na pierwsze dziecko od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł. W toku kontroli ustalono, iż wysokość miesięcznego dochodu rodziny na podstawie dochodu z roku 2014 została błędnie obliczona i wyniosła 980,76 zł, a powinna wynieść 527,88 zł (tj. $6.334,54 \text{ zł}/12=527,88$). Z wyjaśnień p. ██████████ – inspektora ds. świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych wynika, iż „...w tezcze Pani P.K. został błędnie wykazany dochód miesięczny... dochód został prawidłowo wprowadzony do systemu Sygnity, natomiast utrata tych dochodów została błędnie wprowadzona, co spowodowało złe naliczenie miesięcznych dochodów rodziny za 2014 r.” Zespół kontrolny ustalił, iż wyliczony dochód nie miał wpływu na przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str. 134, 137-159]

Decyzją administracyjną nr GOPS.59.84.2016.KSi z dnia 19 kwietnia 2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla p. D.W. na dwoje dzieci od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie po 500 zł na każde dziecko. W toku kontroli ustalono, iż został źle obliczony dochód na jednego członka rodziny i wyniósł 771,15 zł. Natomiast w przedłożonych aktach wnioskodawcy załączona była tylko decyzja z Powiatowego Urzędu Pracy, która wskazywała na uzyskanie dochodu ze Stażu Pracy w Pracowni Ślubnej ██████████ w Grudziądzu - zawarta umowa do odbycia stażu od 18.02.2015 r. do 17.08.2015 r. Ponadto dołączona była także kolejna umowa o pracę u tego samego pracodawcy od dnia 19.11.2015 r. do 20.11.2018 r.

Na podstawie załączników do wniosku zespół kontrolny ustalił, iż dochód rodziny został zaniżony i powinien wynieść 875,05 zł.

W trakcie kontroli p. ██████████ uzupełniła akta wnioskodawcy o brakujące dokumenty tj. wydruk z systemu SEPI oraz umowę o pracę zawartą od 18.08.2015 r., którą doniosła wnioskodawczyni w dniu 14.09.2018 r. Po uzupełnieniu akt okazało się, iż wskazany dochód na podstawie, którego przyznano świadczenie wychowawcze został wyliczony prawidłowo, co również wynika z wyjaśnień złożonych przez pracownika.

[Dowód akta kontroli, str. 160-194]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń

wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła p. ██████████ - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie *"...Ośrodek przed wydaniem każdej decyzji administracyjnej w sprawie przyznania prawa do świadczenia wychowawczego weryfikował świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów."*

[Dowód akta kontroli, str. 35]

6. Sprawozdanie z realizacji Programu Rodzina 500+

Wg sprawozdania z realizacji Programu Rodzina 500+ (stan na koniec grudnia 2016 r.) poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenia (bez środków na koszty obsługi) wyniosły 3.090.652 zł. Prezentowane dane w sprawozdaniu nie są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. W sprawozdaniu Rb-28S poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenia (bez środków na koszty obsługi) wyniosły 3.052.839,10 zł. W związku z powyższym zespół kontrolny zwrócił się o wyjaśnienie niezgodności pomiędzy sprawozdaniem z realizacji Programu Rodzina 500+ (stan na koniec grudnia 2016 r.), a sprawozdaniem Rb-28S.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła p. ██████████ inspektor ds. świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz p. ██████████ Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie *„... w sprawozdaniu „Realizacja Programu Rodzina 500+” w 2016 r. (stan na koniec grudnia) została omyłkowo zawyżona liczba świadczeń wychowawczych, co spowodowało, że suma poniesionych z budżetu państwa wydatków na świadczenia wychowawcze (bez środków na koszty obsługi) jest wyższa niż w sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r.”*

[Dowód akta kontroli, str. 119-123]

Kontrolę wpisano do książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie pod nr 5/2018.

Do Projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego dokonano sprostowania: na stronie 3, w wierszu 3 licząc od dołu tj. zamiast „... w art. 169 ust. 2...” jest „...w art. 168 ust.1...”.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności:

- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazywanie wyłącznie delegacji ustawowej do wydawania decyzji z zakresu świadczenia wychowawczego oraz kodeksu postępowania administracyjnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji,
- przestrzeganie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w obszarze regulacji art. 7, w zakresie prawidłowości kompletowania dokumentacji oraz ustalania dochodu uzyskanego i utraconego przez członka rodziny,
- wykazywanie w sprawozdaniu z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego kwot wydatków na świadczenia wychowawcze (bez środków na koszty obsługi) na koniec roku budżetowego zgodnych z rocznym sprawozdaniem z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej Rb-28 S,
- prawidłowe dekretowanie dokumentów księgowych, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, będących podstawą ujęcia wydatku w wykazie obrotów i sald dla kont.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień